Lietas Nr. 124009015
Lietas arhīva Nr. 1-0090-15/3

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Ogrē 2015.gada 23.oktobrī

Ogres rajona tiesa,
tiesnese Z. Kupce,
2015.gada 19.oktobrī rakstveida procesā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu par **/pers. A/,** personas kods /personas kods/, saukšanu pie administratīvās atbildības par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.^{21} panta pirmajā daļā paredzēto pārkāpumu sakarā ar /pers. A/ sūdzību par Iepirkumu uzraudzības biroja vadītājas 2014.gada 29.decembra lēmumu Nr.9-1/2014/5/4-2.

Aprakstošā daļa

[1] 2014.gada 24.oktobrī Iepirkumu uzraudzības biroja Administratīvo sodu departamenta Administratīvo pārkāpumu lietu izskatīšanas nodaļas vecākā inspektore I.Mortukāne sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu IU Nr.000029, kurā konstatēja, ka Ogres novada pašvaldības domes priekšsēdētāja vietniece /pers. A/ 2013.gadā apstiprinājusi darījumus (devusi rīkojumus par rēķinu apmaksu) par degvielas iepirkumu, nepiemērojot iepirkumu procedūru atbilstoši Publisko iepirkumu likuma 8.panta otrajai daļai, un darījumiem par pārējo preču un pakalpojumu iepirkumu nepiemērojot līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas kārtību atbilstoši Publisko iepirkumu likuma 8.^{1} pantam. Ar to /pers. A/ izdarījusi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 166.^{21} panta pirmajā daļā paredzēto pārkāpumu.

Protokolā detalizēti aprakstīti pārbaudē par Ogres novada pašvaldības preču un pakalpojumu iepirkumu 2013.gadā konstatētie fakti un norādīts turpmāk minētais.

[1.1] 2013.gadā Ogres novada pašvaldība (turpmāk arī – Pasūtītājs) iepirka **degvielu** no SIA "NESTE LATVIJA" par kopējo summu 71 000,00 Ls, lai gan 2003.gada 29.oktobrī noslēgtajā iepirkuma līgumā par degvielas iegādi (līgums katru gadu pagarināts) bija paredzēts iepērkamās degvielas apjoms 48 000 litri benzīns un 30 000 litri dīzeļdegviela. Sasniedzot minēto apjomu, iepriekšējais iepirkums bija jāizbeidz un jāizsludina jauns iepirkums, kas nav darīts. Pasūtītājs cita starpā pēc /pers. A/ 2013.gada 1.februāra apstiprinājuma apmaksāja rēķinu par 9000,00 Ls, pēc /pers. A/ 2013.gada 4.jūlija apstiprinājuma apmaksāja rēķinu par 6000,00 Ls un pēc /pers. A/ 2013.gada 3.oktobra apstiprinājuma apmaksājis rēķinu par 9000,00 Ls. Līdz 2013.gada 3.oktobrim, kad darījumu apstiprināja, /pers. A/ iepirktās degvielas kopsumma bija 57 000,00 Ls, līdz ar to pasūtītajs ir veicis degvielas iegādi, nepiemērojot Publisko iepirkumu likuma 8.panta otrās daļas noteikumus, kas bija jāpiemēro. /pers. A/, kā domes priekšsēdētja vietniecei vajadzēja zināt, ka jau 2013.gada 11.jūnijā iepirktās degvielas apjoms pārsniedza Publisko iepirkumu likuma 8.panta otrajā daļā minēto līgumcenu.

[1.2] Pasūtītājs 2013.gadā iepircis **viesnīcu un restorānu pakalpojumus** no SIA "Malevs" par kopējo summu 3531,33 Ls, no SIA "Niko A" par kopējo summu 2946,92, no ZS "/Nosaukums D/" par kopējo summu 800,00 Ls, no SIA "7 Saules" par kopējo summu 754,70 Ls, no SIA "Akolāda" ēdināšanas pakalpojumus par summu 150,00, no SIA "Līva" ēdināšanas pakalpojumus par summu 500,00 Ls; kopā iepirkti viesnīcu, restorānu un ēdināšanas pakalpojumi par summu 8682,65 Ls bez PVN, nepiemērojot Publisko iepirkumu likuma 8.^{1} pantā noteikto līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas kārtību. Darījumus apstiprinājušas dažādas Pasūtītāja amatpersonas, tostarp arī /pers. A/, kurai 2013.gada 4.decembrī, apstiprinot darījumu par 2013.gada 29.novembrī no SIA "Malevs" saņemto ēdināšanas pakalpojumu par Ls 404,60, vajadzēja zināt, ka iepirkto pakalpojumu summa jau bija 8682,65 Ls, t.i. lielāka par Publisko iepirkumu likuma 8.^{1} panta pirmajā daļā noteikto līgumcenu.

[1.3] Pasūtītājs ar SIA "KLK" 2012.gada 28.decembrī noslēdzis sadarbības līgumu par summu 2999,00 Ls bez PVN. Pasūtītājs no SIA "KLK" 2013.gadā iepircis pakalpojumus, kuru priekšmets ir **pasākumu organizēšana**, par kopējo summu 6694,74 Ls, no kuriem piecus darījumus apstiprinājusi /pers. A/. Laikā no 2013.gada 18.janvāra līdz 2013.gada 4.decembrim, kad darījumu veikšanu apstiprinājusi /pers. A/, darījumu kopsumma bija 6694,74 Ls, Publisko iepirkumu likuma 8.^{1} pantā noteiktā līgumu slēgšanas kārtība netika piemērota. /pers. A/, kā domes priekšsēdētja vietniecei vajadzēja zināt, ka minēto pakalpojumu kopējā līgumcena jau 2013.gada 4.septembrī pārsniedza Publisko iepirkumu likuma 8.^{1} panta pirmajā daļā noteikto līgumcenu, tāpēc bija jāveic iepirkums šā panta noteiktajā kārtībā.

[1.4] Pasūtītājs ar SIA "Ortija" 2013.gada 22.janvārī noslēdzis sadarbības līgumu par summu 2999,00 Ls bez PVN. Laika periodā no 2013.gada 14.janvāra līdz 2013.gada 27.novembrim pasūtītājs iepircis **floristikas pakalpojumus** no SIA "Ortija" par kopējo summu 5913,75, piecu darījumu apmaksu apstiprināja /pers. A/. Turklāt 2013.gada 19.novembrī Pasūtītājs no SIA "Ziedu salons "Efeja"" iepirka floristikas pakalpojumu par summu 444,96 Ls bez PVN; /pers. A/ 27.novembrī apstiprināja šā darījuma rēķina apmaksu. Brīdī, kad /pers. A/ apstiprināja darījumu par minēto pakalpojumu iegādi, šo pakalpojumu kopējā summa jau bija 6358,71 Ls. /pers. A/, kā domes priekšsēdētja vietniecei vajadzēja zināt, ka minēto pakalpojumu kopējā līgumcena jau 2013.gada 2.jūlijā pārsniedza Publisko iepirkumu likuma 8.^{1} panta pirmajā daļā noteikto līgumcenu, tāpēc bija jāveic iepirkums šā panta noteiktajā kārtībā.

[1.5] Pasūtītājs 2013.gada 13.augustā no SIA "Ortija" ir iepircis **dārzkopības produktus** – ziedus un oāzes, par kopējo summu 839,90 Ls bez PVN.

Vienlaikus Pasūtītājs 2012.gada 28.decembrī noslēdzis sadarbības līgumu ar SIA "/Nosaukums N/"" par kopējo summu 2990,00 Ls bez PVN. Laika periodā no 2013.gada 2.janvāra līdz 2013.gada 16.decembrim Pasūtītājs no SIA "Ziedu salons "Efeja"" iepircis dārzkopības produktus par kopējo summu 7255,17 Ls bez PVN. Daļā no pirkumiem (10 no 72 pirkumiem) maksājumus pēc iesniegtajiem rēķiniem apstiprinājusi /pers. A/.

Bez tam Pasūtītājs laikā no 2013.gada 18.aprīļa līdz 14.oktobrim ir iepircis dārzkopības produktus no SIA "Flora Nova" par summu 97,35 Ls, bet laikā no 2013.gada 22.marta līdz 22.novembrim – no SIA "Ogresgala dārzniecība" par kopējo summu 1481,14 Ls, no kuriem /pers. A/ apstiprināja darījumus 2013.gada 28.maijā un 26.novembrī.

2013.gadā iepirkto dārzkopības produktu kopējā summa bija 9718,20 bez PVN. Laikā, kad /pers. A/ 2013.gada 17.decembrī

apstiprināja darījumu par šo preču iegādi, darījumu kopējā summa bija 9673,56 Ls, kas pārsniedza Publisko iepirkumu likuma 8.[1] panta pirmajā daļā noteikto līgumcenu. /pers. A/ kā domes priekšsēdētja vietniecei vajadzēja zināt, ka minēto pakalpojumu kopējā līgumcena jau 2013.gada 16.aprīlī pārsniedza Publisko iepirkumu likuma 8.[1] panta pirmajā daļā noteikto līgumcenu, tāpēc bija jāveic iepirkums šā panta noteiktajā kārtībā.

[1.6] Pasūtītājs 2013.gada 20.novembrī un 2013.gada 9.decembrī iepircis **dekorus** no SIA "ZOMBŪRS" par kopējo summu 3880,00 bez PVN. Rēķinus par šiem darījumiem 2013.gada 22.novembrī un 9.decembrī apstiprinājusi /pers. A/. Nav veikts iepirkums Publisko iepirkuma likuma 8.[1] panta noteiktajā kārtībā, lai gan darījumu kopsumma pārsniedza Publisko iepirkumu likuma 8.[1] panta pirmajā daļā noteikto līgumcenu.

[1.7] Ņemot vērā to, ka /pers. A/ ir veikusi darījumu apstiprināšanu (devusi rīkojumu par darījumu apmaksu), ir secināms, ka viņa uzskatāma par atbildīgo personu, kura iepirkuma ietvaros pieņem lēmumu par preču vai pakalpojumu iepirkuma veikšanu.

[2] 2014.gada 4.novembrī Iepirkumu uzraudzības biroja Administratīvo sodu departamenta Administratīvo pārkāpumu lietu izskatīšanas nodaļas vecākā inspektore I.Mortukāne ar lēmumu Nr.9-1/2014/5/4-1 sauca /pers. A/ pie administrtatīvās atbildības pēc LAPK 166.[21] panta pirmās daļas par iepirkuma līgumu noslēgšanu, nepiemērojot publisko iepirkumu jomas normatīvajos aktos noteikto ieprkuma procedūru un līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas kārtību, un uzlika naudas sodu 630 (sešsimt trīsdesmit) *euro*.

Šo lēmumu /pers. A/ pārsūdzējusi Iepirkumu uzraudzības biroja vadītājai.

[3] Iepirkumu uzraudzības biroja vadītāja, izskatot /pers. A/ sūdzību, ar 2014.gada 29.decembra lēmumu Nr.9-1/2014/5/4-2 (turpmāk – Lēmums) atstāja negrozītu inspektores I.Mortukānes 2014.gada 4.novembra lēmumu, bet /pers. A/ sūdzību noraidīja.

Lēmumā norādīts turpāk minētais.

[3.1] Lietā nav strīda par faktiskajiem apstākļiem, proti, par to, ka /pers. A/ kā Ogres novada pašvaldības domes priekšsēdētāja vietniece ir apstiprinājusi vairāku pakalpojumu darījumus (parakstīja naudas maksājumus un citus juridiskus, t.sk. bankas, dokumentus), nepiemērojot Publisko iepirkumu likuma 8.panta otrajā daļā noteikto iepirkuma procedūru un 8.[1] pantā noteikto līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas kārtību.

Lietā ir strīds par to, vai /pers. A/ ir LAPK 166.[21] pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma subjekts – persona, kura ir noslēgusi iepirkuma līgumus (darījumus), nepiemērojot Publisko iepirkumu likuma noteikumus. Lietā ir strīds arī par to, vai lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā ir uzsākta LAPK 37.pantā noteiktajā termiņā.

[3.2] LAPK 37.panta pirmajā daļā noteikts, ka lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā var uzsākt ne vēlāk kā sešu mēnešu laikā no pārkāpuma izdarīšanas dienas, bet, ja pārkāpums ir ilgstošs, - no pārkāpuma pārtraukšanas dienas. Šā panta ceturtā daļa noteic, ka lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā izbeidz, ja deviņu mēnešu laikā no administratīvā pārkāpuma lietas uzsākšanas dienas nav pieņemts lēmums par soda piemērošanu.

No lietas materiāliem secināts, ka /pers. A/ ir veikusi darbības, kas atzīstamas par administratīvo pārkāpumu, no 2013.gada 9. septembra (3013.gada 9.septembrī apstiprinājusi pavadzīmi Nr.EFE10736 par summu 16,03 Ls bez PVN par ziedu kompozīcijas iegādi no SIA "Ziedu salons "EFEJA"") līdz 2013.gada 17.decembrim (2013.gada 17.decembrī apstiprinājusi pavadzīmi Nr.EFE10804 par summu 403,96 Ls bez PVN par ziedu kompozīcijas, adventes vainagu un telpaugu iegādi no SIA "Ziedu salons "EFEJA""). Lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā ir uzsākta 2014.gada 5.februārī, savukārt lēmums par soda piemērošanu pieņemts 2014.gada 4.novembrī, t.i., ievērojot LAPK 37.pantā noteiktos lietvedības uzsākšanas un soda piemērošanas termiņus.

[3.3] Ņemot vērā likumprojekta "Par grozījumiem Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā" anotācijas I sadaļas 4.punktā norādīto, ka LAPK 166.[21] panta pirmajā daļā paredzētā pārkāpuma subjekts ir persona, kura pasūtītāja vārdā ir noslēgusi iepirkuma līgumu, atzīstams, ka līgumslēdzēja persona ir tā, kas pieņem gala lēmumu, tātad arī uzņemas atbildību par sekām, kas saistītas ar prettiesiska līguma noslēgšanu, neatkarīgi no tā, vai savu lēmumu tā pamato ar uzticēšanos citām iestādes amatpersonām vai darbiniekiem.

Saskaņā ar Ogres novada pašvaldības 2009.gada saistošo noteikumu Nr.1/2009 "Ogres novada pašvaldības nolikums" 31.2.punktu Ogres novada pašvaldības domes priekšsēdētāja vietnieks domes vārdā izdod pilnvaras, paraksta līgumus, naudas maksājumus un citus juridiskus dokumentus, t.sk. bankas dokumentus.

Tādējādi ir konstatējams, ka par pārkāpumiem, kas saistīti ar prettiesisku līguma noslēgšanu, atbildīgā persona ir tā, kurai ir deleģētas tiesības pašvaldības vārdā parakstīt līgumus, naudas maksājumus un citus juridiskos, t.sk. bankas dokumentus, proti /pers. A/ kā Ogres novada pašvaldības domes priekšsēdētāja vietniece. Lietā ir pareizi secināts, ka saskaņā ar Ogres novada pašvaldības 2009.gada saistošo noteikumu Nr.1/2009 "Ogres novada pašvaldības nolikums" 31.2.punktu domes priekšsēdētāja vietniecei /pers. A/ kā pašvaldības pilnvarotai personai, apstiprinot (parakstot) naudas maksājumus un citus juridiskos, t.sk. bankas dokumentus, ir pienākums zināt, kādi preču un pakalpojumu darījumi un par kādu summu ir veikti iepriekš un kāda ir to kopējā līgumcena.

[3.4] Pašvaldības darījumu noslēgšanas kārtību regulē speciālas tiesību normas Publisko iepirkumu likumā, konkrētajā gadījumā likuma 8.panta otrā daļa un 8.[1] panta pirmā daļa, kas primāri bija jāievēro Ogres novada pašvaldībai (administrācijai) kā pasūtītājam.

Sūdzības iesniedzēja kā pašvaldības atbildīgā amatpersona nevar pamatot savu rīcību ar to, ka viņai nebija iespēju veikt tiesisku izvēli apstiprināt vai neapstiprināt darījumus, jo faktiski kāda cita persona ir darījumu iniciatore, kas arī ir atbildīga par Publisko iepirkumu likuma normu neievērošanu. Apstāklis, ka pašvaldībā nav nodrošināta iekšēja kontrole un nav izstrādāti atbilstoši grāmatvedības organizācijas dokumenti, kuros būtu noteikta detalizēta darījumu uzskaites un veikšanas kārtība, nekādi neattaisno sūdzības iesniedzējas kā domes priekšsēdētāja vietnieces darbības un nav arī pamats viņas atbrīvošanai no administratīvās atbildības par Pasūtītāja veiktajām darbībām – iepirkuma procedūras un citas līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas kārtības nepiemērošanu.

[3.5] Piemērojot sodu /pers. A/, ir ievērotas LAPK 8.panta otrās daļas noteikumi – sods piemērots tikai par tiem pārkāpumiem, kas konstatēti pēc 2013.gada 1.septembra, kad stājās spēkā grozījumi LAPK attiecībā uz 166.[21] pantu. Lai noteiktu ar nodarījumu samērīgu naudas soda apmēru, ir ņemti vērā 2013.gadā veikto viena veida darījumu par preču un pakalpojumu iegādi kopējā summa. Tādējādi nav pamatots sūdzības iesniedzējas norādītais, ka nav ievērotas LAPK normas, atzīstot par pārkāpumiem darbības pirms 2013.gada 1.septembra.

[3.6] Pasūtītāja pienākums savu funkciju nodrošināšanai savlaicīgi apzināt un plānot nepieciešamās iegādes (vismaz uz 12 mēnešiem), kā arī izvērtēt savas vajadzības, kuru nodrošināšanai plānots veikt iepirkumus, šīm vajadzībām paredzēto finansējumu un termiņu, kurā nepieciešamas vajadzības nodrošināt, izriet no Publisko iepirkuma likuma 2.pantā definētajiem likuma mērķiem.

[4] Par Lēmumu /pers. A/ iesniegusi sūdzību tiesā, lūdzot to atcelt. Sūdzībā norādīts turpmāk minētais.

[4.1] Lēmumā nekorekti secināts, ka maksājuma apstiprināšana uzskatāma par darījuma apstiprināšanu un ka uz to būtu attiecināmas Publisko iepirkumu likuma normas.

[4.2] LAPK 166.^{21} pantā skaidri norādīts, kādos gadījumos un par kādām darbībām personu var saukt pie administratīvās atbildības, proti, sodāma ir persona, kas ir atbildīga par iepirkuma līguma noslēgšanu, nepiemērojot iepirkumu jomas normatīvajos aktos noteikto iepirkuma procedūru un līguma tiesību piešķiršanas kārtību, kas bija jāpiemēro. Lēmumā nav konstatēts, ka sūdzības iesniedzēja bija iesaistīta lēmuma pieņemšanā par līguma slēgšanu vai paša līguma noslēgšanā.

[4.3] Kā norādījis Augstākās tiesas Senāts, Publisko iepirkumu likums regulē pasūtītāja darbības līdz tiek noslēgts iepirkuma līgums, kura slēgšanas gaitu jau regulē vispārējie civiltiesību noteikumi, kā rezultātā darbības, kas tiek veiktas līguma izpildes nodrošināšanai, ja tajās netiek veiktas izmaiņas pašā līgumā, arī regulē vispārējie civiltiesību noteikumi.

Lēmumā nav konstatēts neviens gadījums, kad sūdzības iesniedzēja būtu veikusi darbības, kuras regulē Publisko iepirkumu likums. Pati inspektore lēmumā konstatējusi, ka maksājumu apstiprinājumi laika izteiksmē ir notikuši pāc iepirkumu veikšanas.

[4.4] Ogres novada pašvaldības domes darbības pamatā ir Ogres novada pašvaldības 2009.gada 1.jūlija saistošie noteikumi Nr.1/2009 "Ogres novada pašvaldības nolikums", kas paredz amatpersonu pilnvaras un atbildību, kā arī nosaka domes struktūru, kurā zem administrācijas nodaļas ir arī iepirkumu nodaļa. Papildus tam Ogres novada pašvaldības dome 2010.gada 1.februārī izdeva rīkojumu Nr.25-S "Par Ogres novada pašvaldības (administrācijas) un pašvaldības iestāžu publiskā iepirkuma procedūru un publisko iepirkumu organizēšanas kārtību", kurā tieši ir noteikts, ka pašvaldības iestādēs iepirkumus veic, tātad arī pieņem lēmumus par tiesību piešķiršanu slēgt darījumus, konkrēti izveidotas iepirkumu komisijas.

Ņemot vērā minēto atbildības sadalījumu un ievērojot to, ka sūdzības iesniedzēja nav nevienas iepirkumu komisijas locekle, secināms, ka par līgumu noslēgšanu ir jāatbild konkrētām domes struktūrām, bet attiecībā uz pasūtījumu veikšanu – personām, kas veikušas konkrēto pasūtījumu.

[4.5] Ar savu parakstu uz konkrētiem dokumentiem (rēķiniem) sūdzības iesniedzēja apstiprināja, ka attiecīgais rēķins ir izrakstīts, pamatojoties uz saņemto pakalpojumu/preci, ko apliecināja kopā ar rēķinu iesniegtais akts par izpildi, tātad rēķini bija izrakstīti, pamatojoties uz pasūtījumu, ko ir veikusi cita persona, un kurš jau faktiski ir ticis izpildīts.

[4.6] No Lēmuma satura nav saprotams, balstoties uz kādu dokumentu pamatots viedoklis, ka apstiprinot maksājumus, kas tiek veikti, pamatojoties uz noslēgtiem darījumiem un veiktajiem pasūtījumiem, sūdzības iesniedzējai ir jāveic iepriekš maksāto summu uzskaite un jāskaita to kopējās vērtības.

[4.7] Pasūtītājs, noslēdzot lietā norādītos darījumus, jau bija uzņēmies civiltiesiskas saistības, un tā kā otrs līdzējs darījuma ietvaros bija izpildījis savas saistības, sūdzības iesniedzējai nebija tiesiska pamata liegt tam saņemt samaksu par šo saistību izpildi.

[4.8] Iepirkumu uzraudzības birojs Lēmumā nav minējis, vai tas attiecīgo darījumu ietvaros ir mēģinājis konstatēt, kas ir bijis atbildīgs par konkrēto darījumu tiesību piešķiršanu un darījumu noslēgšanu, lai pie atbildības varētu saukt tieši ar līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu saistītās personas.

Motīvu daļa

[5] Pārbaudījusi un izvērtējusi administratīvā pārkāpuma lietas materiālus un sūdzībā ietvertos argumentus to savstarpējā kopsakarā, tiesa atzīst, ka /pers. A/ sūdzība ir pamatota, bet Iepirkumu uzraudzības biroja lēmumi par /pers. A/ saukšanu pie administratīvās atbildības atceļami.

[6] /pers. A/ saukta pie administratīvās atbildības un sodīta par LAPK 166.^{21} panta pirmajā daļā paredzēto pārkāpumu.

LAPK 166.^{21} panta pirmā daļa (redakcijā, kas ir spēkā no 2013.gada 1.septembra) paredz par iepirkuma līguma, vispārīgās vienošanās, partnerības iepirkuma līguma vai koncesijas līguma noslēgšanu, nepiemērojot publisko iepirkumu un publiskās un privātās partnerības jomas normatīvajos aktos noteiktās iepirkuma un koncesijas procedūras vai citu šajos normatīvajos aktos noteikto līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas kārtību, kas pasūtītājam, sabiedrisko pakalpojumu sniedzējam vai publiskajam partnerim vai tā pārstāvim bija jāpiemēro, vai piemērojot publisko iepirkumu un publiskās un privātās partnerības jomas normatīvajiem aktiem neatbilstoši izraudzītu iepirkuma vai koncesijas procedūru vai citu šajos normatīvajos aktos noteikto līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas kārtību, vai nepublicējot publisko iepirkumu un publiskās un privātās partnerības jomas normatīvajos aktos noteiktos paziņojumus Iepirkumu uzraudzības biroja mājaslapā internetā un Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī, ja tie bija jāpublicē, uzsākot iepirkuma vai koncesijas procedūru, kā arī par iepirkuma līguma vai vispārīgās vienošanās noslēgšanu, piemērojot sarunu procedūru, nepublicējot paziņojumu par līgumu, ja sarunu procedūras piemērošana nav saskaņota ar Iepirkumu uzraudzības biroju, bet šāda saskaņošana bija noteikta normatīvajos aktos, - uzlikt naudas sodu no septiņdesmit līdz septiņsimt *euro*.

/pers. A/ saukta pie administratīvās atbildības pēc minētās normas par iepirkuma līguma noslēgšanu, nepiemērojot publisko iepirkumu jomas normatīvajos aktos noteikto iepirkuma procedūru un līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas kārtību, kas pasūtītājam bija jāpiemēro. Lēmumā konstatēts, ka Ogres novada pašvaldības domes priekšsēdētāja vietniece /pers. A/ apstiprināja (veica) vairākus preču un pakalpojumu darījumus, nepiemērojot iepirkuma procedūru degvielas iepirkumam atbilstoši Publisko iepirkumu likuma 8.panta otrajai daļai un šā likuma 8.^{1} pantā noteikto līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas kārtību pārējo preču un pakalpojumu iepirkumiem.

Publisko iepirkumu likuma 8.panta otrā daļa (redakcijā, kas bija spēkā līdz 2013.gada 31.decembrim) noteica, ka šo likumu attiecina uz šā panta pirmajā daļā minētajām iepirkuma procedūrām, ja publisku piegādes līgumu vai pakalpojumu līgumu līgumcena ir vienāda ar 30000 latu vai lielāka un publisku būvdarbu līgumu līgumcena ir vienāda ar 120 000 latu vai lielāka. Slēdzot būvdarbu, piegādes vai pakalpojumu līgumus, ja to paredzamā līgumcena ir mazāka par minētajām līgumcenu robežām, bet vienāda ar 3000 latu vai lielāka piegādes vai pakalpojumu līgumiem un vienāda ar 10 000 latu vai lielāka būvdarbu līgumiem, pasūtītājs nepiemēro šā panta pirmajā daļā minētās iepirkuma procedūras, bet iepirkumu veic šā likuma 8.^{1} pantā noteiktajā kārtībā.

Publisko iepirkumu likuma 8.^{1} panta pirmā daļa (redakcijā, kas bija spēkā līdz 2013.gada 31.decembrim) noteica, ja publisku piegādes līgumu vai pakalpojumu līgumu paredzamā līgumcena ir vienāda ar 3000 latu vai lielāka, bet mazāka par 30 000 latu un publisku būvdarbu līgumu paredzamā līgumcena ir vienāda ar 10 000 latu vai lielāka, bet mazāka par 120 000 latu, pasūtītājs veic iepirkumu šajā pantā noteiktajā kārtībā.

[7] Lietā nav strīda par faktiskajiem apstākļiem, proti, par to, ka Ogres novada pašvaldības dome (turpmāk – Ogres dome) 2013.gadā iepirka degvielu un citas preces un pakalpojumus, darījumiem par degvielas iepirkumu nepiemērojot iepirkumu procedūru atbilstoši Publisko iepirkumu likuma 8.panta otrajai daļai, un darījumiem par pārējo preču un pakalpojumu iepirkumu nepiemērojot līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas kārtību atbilstoši Publisko iepirkumu likuma 8.^{1} pantam. Daļā šo darījumu domes priekšsēdētāja vietniece /pers. A/ 2013.gadā, arī pēc 2013.gada 1.septembra, kad spēkā stājās LAPK 166.^{21} panta patreizējā redakcija, devusi rīkojumus par rēķinu apmaksu.

Strīds lietā ir par par tiesību normu piemērošanu un interpretāciju, proti, vai pie administratīvās atbildības sauktā persona /pers. A/ konkrētajā gadījumā ir LAPK 166.^{21} panta subjekts, vai viņa ir tā persona, kas domes vārdā slēgusi iepirkuma darījumus, kuriem bija jāpiemēro Publisko iepirkumu likuma normas.

[8] Kā norādīts arī pārsūdzētajā Lēmumā (sk. šā sprieduma [3.3]), LAPK 166.^{21} panta pirmajā daļā paredzētā pārkāpuma subjekts ir persona, kura pasūtītāja vārdā ir noslēgusi iepirkuma līgumu.

Izvērtējot konkrētās lietas materiālus, nav iespējams konstatēt, ka /pers. A/ ir tā, kas pasūtītāja - Ogres domes vārdā 2013.gadā ir slēgusi līgumus par administratīvā pārkāpuma protokolā norādīto preču un pakalpojumu iegādi.

Civillikuma 2004.pants noteic, ka pirkuma līgums uzskatāms par noslēgtu, kad abas puses vienojušās par pirkuma priekšmetu un maksu.

No lietas materiāliem redzams, ka Ogres domes priekšsēdētja vietniece /pers. A/ apstiprinājusi maksājumus par jau nopirktām un nereti pat jau izlietotām precēm un izmantotiem pakalpojumiem. Lietā nav dokumentu vai citu pierādījumu, ka /pers. A/ būtu devusi rīkojumus šīs preces un pakalpojumus iepirkt, būtu bijusi šo pirkumu iniciatore, vai vienojusies ar pārdevējiem par konkrētu preci vai pakalpojumu un tā cenu.

[9] Pārsūdzētajā Lēmumā /pers. A/ atbildība pamatota ar Ogres novada pašvaldības 2009.gada saistošo noteikumu Nr.1/2009 "Ogres novada pašvaldības nolikums" (*lietas 5.pielikuma 97. – 125.lapa*) 31.2.punktu, kas noteic, ka Ogres novada pašvaldības domes priekšsēdētāja vietnieks domes vārdā izdod pilnvaras, paraksta līgumus, naudas maksājumus un citus juridiskus dokumentus, t.sk. bankas dokumentus.

Tiesas ieskatā ne minētā norma, ne Ogres novada pašvaldības nolikums kopumā neuzliek domes priekšsēdētāja vietniecei atbildību par iepirkuma līgumu slēgšanu un publisko iepirkumu jomas normatīvo aktu ievērošanu domes darbā, ja viņa pati domes vārdā nav slēgusi konkrētus iepirkuma līgumus.

Turklāt lietas materiālos ir Ogres novada pašvaldības 2010.gada 1.februāra rīkojums Nr.25-S "Par Ogres novada pašvaldības (administrācijas) un pašvaldības iestāžu publiskā iepirkuma procedūru un publisko iepirkumu organizēšanas kārtību" (*lietas 5.pielikuma 1. – 9.lapa*), kurā publisko iepirkuma procedūras saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma 8.pantu un publisko iepirkumu saskaņā ar šā likuma 8.^{1} pantu veikšanai Ogres novada pašvaldības (administrācijas) vajadzībām konkrētām domes amatpersonām uzdots sagatavot un iesniegt ieprkumu nodaļā likumam atbilstošas specifikācijas un piedāvājumu izvēles kritērijus (rīkojuma 1.punkts). Publisko iepirkumu procedūras un publiskos iepirkumus pašvaldības administrācijas vajadzībām uzdots veikt īpašām iepirkuma komisijām (rīkojuma 2.punkts). Kontroli par rīkojuma izpildi uzdots veikt pašvaldības finanšu-ekonomikas nodaļas vadītājai (rīkojuma 11.punkts).

Ar šo rīkojumu Ogres novada pašvaldība noteikusi konkrētas atbildīgās personas par publisko iepirkumu jomas normatīvo aktu ievērošanu. Ogres domes priekšsēdētāja vietniece /pers. A/ nav noteikta nedz par šīs jomas atbildīgo amatpersonu, nedz iecelta par kādas iepirkumu komisijas locekli.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst par nepamatotu Lēmumā norādīto, ka /pers. A/ kā Ogres domes priekšsēdētāja vietniecei, pēc 2013.gada 1.septembra apstiprinot (parakstot) naudas maksājumus un citus juridiskos, t.sk. bankas dokumentus, bija pienākums zināt, kādi preču un pakalpojumu darījumi un par kādu summu ir veikti iepriekš un kāda ir to kopējā līgumcena, un jāzin, ka konkrētu preču un pakalpojumu apjoms šajā gadā jau ir sasniedzis apjomu, kad bija jāpiemēro Publisko iepirkumu likuma normas.

[10] LAPK 7.panta pirmā daļa noteic, ka nevienam nevar piemērot ietekmēšanas līdzekli par administratīvo pārkāpumu citādi kā uz likuma pamata un likumā noteiktajā kārtībā.

LAPK 14.pants noteic, ka amatpersonas ir saucamas pie administratīvās atbildības par administratīvajiem pārkāpumiem, kas saistīti ar pastāvošo noteikumu neievērošanu pārvaldes kārtības, valsts un sabiedriskās kārtības, vides un iedzīvotāju veselības aizsardzības sfērā, kā arī citu noteikumu neievērošanu, kuru izpildes nodrošināšana ietilpst viņu dienesta pienākumos.

Konstatējot, ka Ogres domes priekšsēdētāja vietniece /pers. A/ nebija atbildīga publisko iepirkumu jomas normatīvo aktu ievērošanu domes darbā un netika slēgusi konkrētus publisko ieprkumu līgumus, tiesa atzīst, ka /pers. A/ darbībās nav konstatējams LAPK 166.^{21} panta pirmajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma sastāvs.

[11] LAPK 239.panta pirmais punkts noteic, ka lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā nevar iesākt, bet iesāktā lietvedība jāizbeidz, ja nav bijis notikuma vai tajā nav administratīvā pārkāpuma sastāva.

Ievērojot šajā spriedumā konstatēto ([8] – [10]), tiesa atzīst, ka /pers. A/ nepamatoti saukta pie administratīvās atbildības par LAPK 166.^{21} panta pirmajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu, tāpēc ir atceļami Iepirkumu uzraudzības biroja Administratīvo sodu departamenta Administratīvo pārkāpumu lietu izskatīšanas nodaļas vecākās inspektores 2014.gada 4.novembra lēmums Nr.9-1/2014/5/4-1 un Iepirkumu uzraudzības biroja vadītājas 2014.gada 29.decembra lēmums Nr.9-1/2014/5/4-2, un lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā izbeidzama.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 239.panta 1.punktu, 289.^{6} pantu, 289.^{12} panta otrās daļas 2.punktu, 289.^{13}, 289.^{17} un 289.^{18} pantu, tiesa

nosprieda

Atcelt Iepirkumu uzraudzības biroja Administratīvo sodu departamenta Administratīvo pārkāpumu lietu izskatīšanas nodaļas vecākās inspektores 2014.gada 4.novembra lēmumu Nr.9-1/2014/5/4-1 un Iepirkumu uzraudzības biroja vadītājas 2014.gada 29.decembra lēmumu Nr.9-1/2014/5/4-2 par /pers. A/, personas kods /personas kods/, saukšanu pie administratīvās atbildības par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kopdeksa 166.^{21} panta pirmajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu, un lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā (administratīvā pārkāpuma protokols IU Nr.000029) izbeigt.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā desmit darba dienu laikā no sprieduma paziņošanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Ogres rajona tiesā.

Tiesnese Z.Kupce